وطن امروز

روزنامه سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی

صاحب‌امتیاز: مهرداد بذرپاش

مدیرمسوول: محمد آخوندی سردبیر: رضا شکیبایی

نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، بین حافظ و خیابان ولیعصر(عج) کوچه سعید، پلاک ۹

روابط عمومی: ۶۶۴۱۳۷۹۲ تحریریه: ۶۶۴۱۳۷۸۳

نمابر: ۶۶۴۱۴۱۳۷ پیام‌گیر: ۶۶۴۱۳۹۴۲

سازمان آگهی‌ها: ۶۱۰۸۶۱۶۳

پست الکترونیک: info@vatanemrooz.ir

چاپ: شرکت رواق روشن مهر

افق

اذان ظهر: ۱۲:۵۷ غروب آفتاب: ۱۹:۰۴

اذان مغرب: ۱۹:۲۲ نیمه‌شب شرعی: ۰۰:۱۵

اذان صبح فردا: ۵:۲۷ طلوع آفتاب: ۶:۵۰

کلام نور

حق را بگو و در راه خدا
از ملامت هیچ ملامت‌گری نهراس.
پیامبر اعظم(ص)

راهنما

برنامه‌های امروز سیما

شبکه	عنوان برنامه	پخش
۱	معراجی‌ها	۲۲:۳۰
۲	خردسال و کودک- شادونه	۹:۰۰
۲	مهر مهربانی- ویژه بازگشایی مدارس	۱۱:۰۰
۲	سریال ایرانی- کیفر	۲۱:۳۰
۳	رزم‌آوران	۱۹:۵۰
۳	ضدگلوله	۲۰:۰۰
۳	روزگار ما	۲۲:۳۰
۴	بازپخش برنامه شبکه افق	۰۱:۰۵
۴	کتاب هدیه دهیم	۱۴:۳۰
۴	چهره‌های ناشناخته ایران	۲۴:۰۰
نمایش	ربایندگان	۱۱:۰۰
نمایش	ببلی‌باد	۱۳
نمایش	لسکلیگ	۱۵
نمایش	جرم	۱۷
نمایش	پیمان‌سخت	۱۹
نمایش	هویت	۲۱
نمایش	فیلمی با شرکت من	۲۳

اخبار

عبدالله: نتایج انتخابات افغانستان مساوی اعلام شود!

براساس جزئیاتی که در اختیار خبرنگار تسنیم قرار گرفته است، عبدالله عبدالله در نشستی که با حضور حامد کرزی، رئیس‌جمهور افغانستان و برخی سران جهادی این کشور برگزار شده، خواستار آن شده است نتایج انتخابات به صورت مساوی اعلام شود، یعنی در واقع هیچ‌یک از ۲ کاندیدا براساس نتایج انتخابات پیروز نباشند. او توافق کرده است در صورت اعلام نتایج مساوی برای هر ۲ کاندیدا تیم اصلاحات و همگرایی به رهبری وی به صورت توافقی ریاست‌جمهوری اشرف‌غنی احمدزی را خواهد پذیرفت. علاوه بر این عبدالله بر این اعتقاد است که رئیس شورای اجرایی باید ریاست کابینه را برعهده داشته باشد این در حالی است که اشرف‌غنی احمدزی بارها اعلام کرده است براساس قانون اساسی افغانستان، ریاست کابینه را رئیس‌جمهور به عهده دارد. در همین حال حامد کرزی در گرامیداشت سومین سالگرد شهادت برهان‌الدین ربانی که در تالار «لویی‌جرگه» کابل برگزار شد، پیرامون شخصیت ربانی سخن گفت و وی را فردی دوراندیش و صلح‌طلب عنوان کرد. برهان‌الدین ربانی، رئیس‌جمهور اسبق کشور و رئیس پیشین شورایعالی صلح افغانستان به همراه ۴ تن از همراهانش ۳ سال پیش در ۲۹ سنبله ۱۳۹۰ در منزل خود طی یک حمله انتحاری، به شهادت رسید. رئیس‌جمهور افغانستان گفت: «ما فریب شعارهای صلح‌طلبانه را خوردیم و به نام صلح ظلم‌های زیادی را متحمل شدیم که نتیجه آن شهادت برهان‌الدین ربانی بود».

داعش در کردستان سوریه

داعش در ادامه حملات خود به مناطق کردنشین سوریه ۳ روستای دیگر را در حوالی شهر کردنشین کوبانی به تصرف خود درآورده است. این در حالی است که کردستان سوریه برای دفع حملات ۳ روز گذشته درخواست کمک کرده است. تروریست‌های تکفیری با اجرای حمله‌ای سریع در شمال سوریه روز جمعه ۴۰ روستا را ظرف چند ساعت به تصرف خود درآوردند در حالی که تا پنجشنبه کنترل ۲۰ روستا را در دست داشتند. مبارزان کرد به دلیل کثرت تروریست‌های داعش مجبور به عقب‌نشینی شده‌اند. داعش طی ۲ روز اخیر روستاهای منطقه کردنشین عین‌العرب در شمال سوریه را مورد حمله قرار داده و کنترل ۲۱ روستا را به دست گرفته است که با تصرف این روستاها ۵۰۰ هزار غیرنظامی در معرض فاجعه انسانی قرار دارند. روستاهای اشغال شده عبارتند از کورک، شاویک، قرفل، سرزوری، جرن، قرطل، کوشکار، خانه، بغدیک، بیر ناصر، کوبلک، هوالیک، شویتی، متین، از محور شرقی و قلعه حدید و قراریشک از جنوب و بیاضیه، زور مغار، جب الفرج، زرک، و تعلک از غرب. عین‌العرب به دلیل اینکه هم‌مرز ترکیه است از اهمیت استراتژیک برخوردار است و به مواضع داعش بسیار نزدیک است و در واقع حلقه اتصال ۲ شهر اشغالی جرابلس و تل ابیض، به شمار می‌آید. براساس یک سرشماری در سال ۲۰۱۳، شهر کوبانی که عین‌العرب نیز نامیده می‌شود محل سکونت کردها، اعراب، ترکمن‌ها و ارمنی‌هاست. اما به گزارش اسکای نیوز، دیروز ۳۰۰ فرد مسلح کرد از طریق مرزهای ترکیه وارد مناطق شمالی سوریه شده‌اند تا با گروه تروریستی داعش مبارزه کنند.

■■ قاب روز

آمریکا- آتش سوزی گسترده در جنگل‌های کالیفرنیا

■■ خبر

ویژه برنامه «شناسنامه» در هفته دفاع مقدس

مجری برنامه تلویزیونی «شناسنامه» از تهیه و تدارک ویژه این برنامه برای هفته دفاع مقدس خبر داد. «محمدحسین رنجبران» در گفت‌وگو با فارس، گفت: برنامه «شناسنامه» در مدت یک هفته هر شب ساعت ۲۳ روانه آنتن شبکه سه می‌شود، جز روز دوشنبه که این برنامه قبل از برنامه نود پخش می‌شود. رنجبران اظهار داشت: تمام این گفت‌وگوها جدید هستند و در این میان ۲ گفت‌وگو که تا به حال تکرار نشده، برای تکرار انتخاب شده است. اولین قسمت برنامه دیشب با حضور سردار بهمن کارگر برگزار و با ایشان درباره جبهه و جنگ و همچنین موضوعات بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس صحبت شد. برنامه امشب نیز به تکرار گفت‌وگو با سردار عزیز جعفری، فرمانده کل سپاه پاسداران اختصاص دارد. وی افزود: دوشنبه نیز امیر موسوی‌قویدل، از فرماندهان ارتش و یاران نزدیک صیاد شیرازی میهمان برنامه است و روز سه‌شنبه نیز تکرار مصاحبه سرلشکر رحیم صفوی به روی آنتن شبکه ۳ خواهد رفت. برنامه چهارشنبه نیز به مصاحبه با امیر حبیب‌الله‌سیاری، فرمانده نیروی دریایی ارتش اختصاص دارد و پنجشنبه نیز برنامه شناسنامه میزبان سردار محمد باقری، برادر شهید حسن باقری است. سردار علی فضلی، جانشین فرماندهی بسیج مستضعفین، سردار غلامپور و سردار نقدی، رئیس بسیج مستضعفین نیز دیگر میهمانان این برنامه خواهند بود.

■■ سلام وطن

پیامک: ۳۰۰۰۸۸/ تلفن: ۶۶۴۱۳۹۴۲

■ امسال که در حال گذر است، برای سال آینده، دولت محترم، حقوق اقشاری چون کارگران را برای آبادانی کشور، معلمان را برای آینده مملکت و کارمندان را برای تحول اداری به طور مناسبی تغییر داده و زیاد کند. واقعاً چنین چیزی لازم است.

دانیالی

■ چند سالی است که با اصلاح قانون که کار صحیحی هم بوده است، مالیات بر ارزش افزوده روی اجناس و کالاهای مختلف از مشتری اخذ می‌شود. در کنار آن حقوق‌بگیران هم مالیات پرداخت می‌کنند اما واقعاً کسانی که باید از آنها مالیات بر ارزش افزوده بیشتری گرفته شود و مالیات مناسب و درستی هم بپردازند، از زیر این کار درمی‌روند. اگر همین دریافت مالیات به‌خوبی انجام شود و قانون به درستی اعمال شود، بسیاری از مشکلات اقتصادی کشور حل می‌شود و اصلاً نیازی به فروش نفت نخواهد بود.

حیدری‌زاد

■ دولت حتما نقایصی دارد ولی بزرگ‌ترین نقص آن چشم انتظاری به دست آمریکاست؛ آمریکایی که خوب خودش را در ۶۰ سال اخیر به ایرانیان شناسانده است و بدتر اگر نشده باشد، قطعاً بهتر نشده است. دولت باید واقع‌بین باشد و از گرگ فقط انتظار درّندگی داشته باشد. ما باید روی پای خودمان بایستیم. نگاه به بیرون از مرزها سم است و باید هر چه زودتر از شعار و حمایت نمادین از طرح کم‌نظیر اقتصاد مقاومتی، به سمت اجرایی کردن آن پیش برویم.

یک هموطن

■■ روزنه

ترس اصلاحات از چرخش چارچوب سیاسی کشور!

■ امیرعلی جهاندار ■

اصلاحات، پس از انتخابات سال ۸۸ و معارضه شدید با نظام، هم خود را از چارچوب سیاسی ایران خارج کرد و هم پایگاه اجتماعی خود را از دست داد؛ پافشاری این جریان بر مساله تقلب در انتخابات باعث شد رفته‌رفته رگ حیات سیاسی این جریان از کار بیفتد. به همین واسطه هر از گاهی لیدرهای این جریان با رفتارهایی دوپهلو تلاش داشتند اصلاحات را با تنفس مصنوعی زنده نگه دارند و از این دست می‌توان به حضور محمد خاتمی در انتخابات مجلس نهم - اگرچه کاملا مخفیانه و در حوزه انتخابیه‌ای دورافتاده - اشاره کرد. اما انتخابات ریاست‌جمهوری یازدهم تاریخ جدیدی بود که اصلاح‌طلبان می‌توانستند از این فرصت استفاده کرده و خود را بازتولید کنند. لزوم تحلیل رفتارهای سیاسی امروز این جریان می‌تواند راهگشای فعالیت سیاسی باقی جریان‌های سیاسی و دولت در آینده نیز باشد.

حسن روحانی تحت سلسله عواملی از جمله نابلدی سیاسی اصولگرایان و عدم وفاق و همگرایی بین آنها، انصراف عارف به نفع روحانی، سیاست‌ورزی روحانی و دوقطبی‌سازی موفق توانست رئیس‌جمهور کشور شود اما آرای شکننده روحانی نشان از آن داشت که این موفقیت یک پیروزی گفتمانی نیست که دولت یازدهم یا نمی‌خواست یا نمی‌توانست این مساله را باور کند فلذا تلاش کرد با سیاست عکسبرداری به تثبیت پایگاه اجتماعی بپردازد حال آنکه تحلیلگران هیچ‌گونه پایگاه ایدئولوژیک را برای دولت قائل نبودند.

شکنندگی آرا و نبود استقلال باعث شد دولت به مخرج مشترکی از ۸ سال سازندگی و اصلاحات تبدیل شود و اصلاح‌طلبان به‌صورت فزاینده فشار خود را بر دولت افزایش می‌دادند تا سهم بیشتری از دولت سهامی روحانی کسب کنند. سعید حجاریان همان ابتدا خط و نشان‌های اصلاحات را برای روحانی تئوریزه کرد و گفت: «در حال حاضر اصلاح‌طلبان در کابینه یازدهم حضور دارند و پایگاه اجتماعی دولت هم اصلاح‌طلبان هستند؛ بنابراین لازم نیست بین اصلاح‌طلبان و اعتدالگرایان تفکیکی قائل شویم.» این ادبیات بعد از شکل‌گیری دولت، مکرر از سوی اصلاح‌طلبان بیان می‌شد که «حیات دولت روحانی به حیات اصلاحات گره خورده است» و هر حرکتی از سوی دولت به موفقیت نمی‌رسد مگر آنکه اصلاحات بدنه اجتماعی آن حرکت باشد. در این بین البته نگاه‌های واقع‌بینانه‌ای نیز از سوی اصلاح‌طلبان دیده می‌شد که حیات اصلاحات را وابسته به دولت می‌دید.

از سوی دیگر جریانی در بدنه اصلاحات از ابتدا نسبت به قرابت و نزدیکی با دولت تنفر داشت؛ جریانی که شاید آینده‌نگری بیشتری نسبت به عاقبت سیاسی و جایگاه اصلاحات در چارچوب سیاسی کشور داشت. در این باره محمد موسوی خوئینی‌ها درباره مخالفت با دیدار مجمع روحانیون با روحانی اعلام کرد: «دیدن روحانی رفتن یعنی مشروعیت بخشیدن به او. روحانی از نردبان اصلاحات بالا رفت اما بویی از اصلاحات نبرده است. او نیروی حاکمیت و نظام است.»

شکست‌های روحانی در چند برهه حساس از جمله توزیع سبد کالا و رفراندوم انصراف از یارانه نقدی ۲ پیام اصلی را به اثبات رساند؛ پیام اول اینکه به معنای واقعی کلمه دولت یازدهم دولتی تنها است و پیام دیگر آنکه یا پایگاه اجتماعی اصلاح‌طلبان هم پای کار دولت نمی‌آید یا اصلاح‌طلبان امروز پایگاه اجتماعی ندارند که این فرض محتمل‌تر است. چندی قبل خبرگزاری تسنیم در گزارشی به بررسی آناتومی ارتباط دولت یازدهم با اصلاح‌طلبان پرداخته بود که بالاخره اصلاح‌طلبان در کجای دولت هستند؟ در این گزارش سه تعبیر از رابطه دولت یازدهم و اصلاح‌طلبان از افراد مختلف آورده شده بود. اولین تعبیر مربوط به سعید حجاریان به عنوان چهره نرم‌افزاری جبهه مشارکت است که اصلاح‌طلبان را به عنوان «ستون فقرات» دولت روحانی دانسته و هستی دولت روحانی را وابسته به وجود اصلاح‌طلبان می‌داند. به تعبیری ستون فقرات معنایش این است که اگر نباشد یعنی بدن فلج است و تمام مانورهای فیزیکی بدن، مدیون ستون فقرات است و بدون آن ویلچر لازم می‌شود. تعبیر دوم را ابراهیم اصغرزاده به این شکل بیان می‌کند که دولت روحانی «رَحِم اجاره‌ای» برای اصلاح‌طلبان است و پرواضح است که در این تعبیر هستی اصلاح‌طلبان وابسته به وجود دولت یازدهم است. اما تعبیر سوم را پرویز امینی اینچنین بیان می‌کند که اصلاح‌طلبان نقش «آپاندیس» را برای دولت یازدهم بازی می‌کنند به این معنا که آپاندیس در دوره ۲ تا ۳ سال اول زندگی نقش ایمنی برای بدن کودکان را بر عهده دارد و بعد از آن یک زائده خنثی در بدن است که در شرایطی باعث مشکلاتی می‌شود که باید با جراحی از بدن خارج شود.

اگرچه هزینه‌های اجتماعی خطاهای دولت به پای اصلاحات و روحانی به‌صورت توامان نوشته می‌شود اما مبتنی بر همین ۳ فرضیه امروز رفتارهای متفاوتی را از دولت و اصلاحات شاهد هستیم.

مشاهده روند عملکرد جریان اصلاح‌طلب طی یک سال بعد از انتخابات نشان از استراتژی ۳ مرحله‌ای این جریان تا انتخابات ریاست جمهوری سال ۹۶ دارد؛ مرحله اول حین انتخابات ریاست‌جمهوری یازدهم و بازسازی درونی این جریان، مرحله دوم شروع انتقادات از دولت روحانی و ارائه لیست مستقل در انتخابات ۹۴ مجلس و مرحله سوم معرفی نامزد مستقل در انتخابات ۹۶ و عبور از روحانی.

هر چند جریان رسانه‌ای کارگزاران حامی دولت در چند ماه اخیر تمام تلاشش را انجام داد که ناطق نوری را سرلیست مشترک دولت و اصلاحات در انتخابات مجلس دهم معرفی کند اما اصلاح‌طلبان زیر بار نرفتند و عارف گفت: تمام‌قد در انتخابات مجلس می‌ماند و در نهایت ناطق از این میدان کنار کشید. از سوی دیگر سعید حجاریان، تئوریسین اصلاحات ضمن پیشنهاداتی به روحانی خود را منتقد دولت معرفی می‌کند.

حجاریان از یک سو می‌گوید: «کابینه نیازمند ترمیم است و روحانی باید دست به پالایش نیروهایش بزند» که ذیل آن به معرفی گزینه‌های اصلاح‌طلب می‌پردازد و از سوی دیگر اعلام می‌کند: «بنده که تابع رئیس‌جمهور نیستم، چرا که من اصلاح‌طلب هستم و روحانی اصلاح‌طلب نیست. من نسبت به دولت روحانی هم معتقد هستم و هم منتقد». این یک طرف قضیه است و سمت دیگر آن بی‌محلی روحانی و دولت به اصلاحات است که یکی از نمودهای آن را در عدم حضور رئیس‌جمهور در جلسه استیضاح وزیر اصلاح‌طلبش مشاهده کردیم. نمود دیگر شکاف بین دولت و اصلاحات را می‌توان در پاسخ حسام‌الدین آشنا، مغز رسانه‌ای دولت به اندیشه پویا مشاهده کرد؛ وقتی وی درباره توصیه‌های حجاریان به روحانی می‌گوید: «امیدوارم دولت یازدهم عاقل‌تر از آن باشد که به مشورت حجاریان عمل کند». وی در ادامه به علاقه‌اش مبنی بر مرزبندی بین اصلاحات و دولت اشاره کرد و گفت: «من ترجیح می‌دهم آقای حجاریان اپوزیسیون این دولت باشد».

اصلاح‌طلبان اما از مرگ سیاسی خود بیمناک شده‌اند و دوباره به تقلا افتاده‌اند. انتخابات هیأت‌رئیسه شورای شهر یک شمای کوچک از وضعیت نابسامان اصلاح‌طلبان در حوزه پایگاه اجتماعی و انسجام درونی است؛ چنانکه تشکیل یک تشکل جدید، احزاب اصلاح‌طلب را بی‌سر و سامان کرده است. یکی از سران اصلاح‌طلب چندی پیش گفته بود: «چرا باید بدنه ناچیز خود را چندپاره کنیم». یک عضو حزب اعتمادملی هم با هراس از تشکیل تشکل جدید، پیشنهاد تشکیل حزب فراگیر اصلاح‌طلب را داده است.

بدنه اصلاح‌طلبان آنقدر شکننده شده که وقتی صحبت شکل‌گیری حزب ندا می‌شود همه اصلاحات دچار تزلزل می‌شود به طوری که دبیرکل یک حزب مطرح چند روز قبل در مصاحبه با روزنامه‌ای می‌گوید: «وقتی من کنگره سالانه‌ام را با ۱۰ نفر آدم برگزار می‌کنم و سالنی که می‌گیرم خالی است و آبروی من می‌رود، خب «ندا» یعنی چه؟»

نبود پایگاه اجتماعی، انشقاق درونی و فقدان یکپارچگی در جریان اصلاح‌طلب و خطاهای دولت که هزینه‌های آن را به دلیل حمایت‌های اصلاح‌طلبان در انتخابات باید آنها متحمل شوند، همه فشارهایی است که اصلاح‌طلبان را در ۲ انتخابات مهم آینده یعنی مجلس شورای اسلامی در زمستان۹۴ و انتخابات ریاست جمهوری دوازدهم تهدید می‌کند و اینها باعث شده لیدرهای اصلاحات دوباره به صرافت بیفتند و تلاش کنند نفس‌های مصنوعی دیگری به بدنه اصلاحات پمپاژ شود. چرایی نامه خاتمی برای سلامتی رهبر انقلاب را نیز می‌توان در همین پازل جست‌وجو کرد.

خاتمی که نماد بدنه اصلاحات است و رفتارهایش حاصل جمع افکار اصلاح‌طلبان است، با نوشتن این نامه ضمن انجام اقدام‌های عملی علیه نظام در سال ۸۸ و بعد از آن و عدم اقدام عملی در راستای نظام با استراتژی «کی بود، کی بود؟ من نبودم!» تلاش دارد به ترمیم جایگاه اصلاح‌طلبان بپردازد. این نامه اما از ۳ وجه دیگر نیز قابل تحلیل است که مهم‌ترین آنها عبارتند از:

۱- نگاه به انتخابات سال آینده مجلس و حضور در ساختار سیاسی کشور

۲- ایجاد شکاف میان نیروهای انقلاب به واسطه نگاه خوشبینانه یا بدبینانه و ترمیم جایگاه اصلاح‌طلبان در طیف مذهبی

۳- ترس از جایگزینی طیف روحانی (دولت و همفکرانش) به‌عنوان جناح چپ سیاسی کشور.

اصلاح‌طلبان امروز در چرخش‌های سیاسی کشور از این مساله ترس دارند که جابه‌جایی در ساختار سیاسی کشور باعث شود آنها از چارچوب سیاسی خارج و دولت به عنوان «چپ سیاسی جدید» معرفی شود. مجمع روحانیون تلاش می‌کند روحانی به آلترناتیو اصلاح‌طلبان بدل نشود؛ این نگاه که در موسوی خوئینی‌ها برجسته است از همان روزهای نخست نیز مطرح می‌شد و نامه‌نگاری برای رهبری نیز تلاشی است برای ماندن در چارچوب‌های سیاسی کشور!

آب‌وهوا

اراک	۲۷ / ۱۸	زنجان	۲۸ / ۱۲
اردبیل	۱۶ / ۱۲	ساری	۲۹ / ۲۱
ارومیه	۲۹ / ۱۲	سمنان	۲۹ / ۲۱
اصفهان	۳۳ / ۱۵	سنندج	۳۳ / ۱۳
اهواز	۴۲ / ۲۶	شیراز	۳۵ / ۱۹
ایلام	۳۳ / ۱۳	شهرکرد	۳۰ / ۹
بجنورد	۲۸ / ۱۳	قزوین	۳۰ / ۱۴
بیرجند	۳۵ / ۱۶	قم	۳۳ / ۱۸
بندرعباس	۳۷ / ۲۷	کرج	۳۱ / ۱۸
بوشهر	۳۸ / ۲۹	کرمان	۳۴ / ۱۷
بوموسی	۳۴ / ۲۹	کرمانشاه	۳۳ / ۱۳
تبریز	۲۹ / ۱۶	گرگان	۳۰ / ۲۱
تهران	۳۲ / ۲۱	مشهد	۲۹ / ۱۴
خرم‌آباد	۳۵ / ۱۵	همدان	۳۱ / ۱۳
رشت	۳۶ / ۲۱	یاسوج	۳۲ / ۱۴
زاهدان	۳۵ / ۱۹	یزد	۳۶ / ۲۲

تقویم تاریخ

■ **روز «دَحوالارض»**

روز دَحوالارض برای اهل معنی و صاحبان سیر و سلوک، یکی از روزهای مهم سال است که شیخ عباس‌قمی در مفاتیح‌الجنان اعمال زیادی برای این روز نقل می‌کند. از جمله می‌گوید: یکی از چهار روزی است که روزه‌اش بسیار سفارش شده است و این روزی است که رحمت خدا در زمین منتشر شده است.

■ **خروج پیامبر اعظم(ص) از مدینه به قصد حجة‌الوداع(۱۰ق)**

از طرف پیامبر اکرم(ص) در ماه ذیقعده سال دهم هجری قمری به اهالی مدینه و قبیله‌های اطراف اعلام شد که امسال، آن حضرت قصد زیارت خانه خدا و برپایی مراسم حج را دارد. به همین جهت، تعداد زیادی از مسلمانان به همراه آن حضرت عازم مکه شدند. پیامبر اکرم(ص) در روز ۲۵ ذیقعده سال دهم هجری قمری از مدینه حرکت کرد و در مکانی به نام ذوالحلیفه احرام بست. تمام همسران آن حضرت و یگانه دختر گرامی‌اش، حضرت فاطمه(س) در این سفر همراه پیامبر(ص) بودند. حضرت علی(ع) نیز پس از مأموریت جهادی و تبلیغی در منطقه یمن، به دستور پیامبر اکرم(ص) در مراسم بزرگ حجه‌الوداع حضور یافت. چون حج این سال آخرین حج پیامبر اکرم(ص) بود به حَجَّةالوِداع مشهور شد. پس از پایان مراسم حجه‌الوداع هنگام بازگشت به مدینه، در مکانی به نام غدیر خم، پیامبر اکرم(ص) در اجتماع یکصد هزار نفری، حضرت علی(ع) را به فرمان خداوند متعال به جانشینی خود منصوب فرمود و همگان با امیرالمؤمنین علی(ع) بیعت کردند.

■ **تولد حضرت ابراهیم(ع) به نقل از امام رضا(ع)**

منابع تاریخی درباره محل تولد حضرت ابراهیم اختلاف‌نظر دارند، بعضی از مورّخین بر این باورند که ایشان در دمشق و در روستایی به نام «برزه» که در کوه قاسیون واقع است متولد شده است. در مقابل گروهی دیگر بر این عقیده‌اند که ایشان در منطقه بابل که سرزمین کلدانی‌ها در عراق است به دنیا آمده است. نظریه پذیرفتنی‌تر این است که ایشان در بابل متولد شده است. اینکه بعضی گفته‌اند ایشان در توابع دمشق متولد شده از آنجا سرچشمه می‌گیرد که ایشان برای مساعدت و یاری رساندن به فرزند برادرش لوط رهسپار این منطقه شد و در آنجا نماز خواند که همین امر عده‌ای را به این اعتقاد واداشت که تصور کنند ایشان در این منطقه متولد شده است. ابراهیم پس از آنکه پدرش به ۷۵ سالگی رسید به دنیا آمد. وی فرزند ارشد خانواده آزر بود. هنگامی که به سن جوانی رسید با «سارا» ازدواج کرد.

■ **درگذشت میرزاعیسی قائم‌مقام‌فراهانی، وزیر نامدار عهد فتحعلی‌شاه(۱۲۳۷ق)**

میرزاعیسی قائم‌مقام‌فراهانی پدر میرزاابوالقاسم قائم‌مقام، مشهور به «میرزا بزرگ» از وزرای نامی ایران در عهد فتحعلی‌شاه قاجار بود. وی ادیب و دانشمندی فاضل به شمار می‌رفت و شخصیتی کاردان و باتدبیر بود و برای انجام امور اصلاحی کوشش فراوان انجام داد. اثباتُ النَّبوّیه الخاصه، احکام الجهاد و اسباب الرشاد و الجهادیه الصغری (که دیباچه این هر دو کتاب اثر میرزاابوالقاسم قائم‌مقام، پسر وی است) از جمله آثار میرزاعیسی قائم‌مقام‌فراهانی است. میرزاعیسی قائم‌مقام‌فراهانی پدر میرزاابوالقاسم قائم‌مقام مشهور به میرزابزرگ، ۱۸۹ سال پیش در ۲۵ ذی‌قعده ۱۲۳۷ قمری به علت ابتلا به بیماری وبا از دنیا رفت و در بقعه شاه حمزه در تبریز به خاک سپرده شد.

■ **تولد کریستف کلمب دریانورد و مکتشف معروف ایتالیایی(۱۴۵۱م)**

کریستف کلمب (۱۴۵۱ - ۲۰ مه ۱۵۰۶) سوداگر و دریانورد اهل جنُوا در ایتالیا بود که بر حسب اتفاق قاره آمریکا را کشف کرد. او که از طرف پادشاهی کاستیل (بخشی از اسپانیا) مأموریت داشت تا راهی از سمت غرب به سوی هندوستان بیابد، در سال ۱۴۹۲ میلادی با ۳ کشتی از عرض اقیانوس اطلس گذشت اما به جای آسیا به آمریکا رسید. کلمب هرگز ندانست که قاره‌ای ناشناخته را کشف کرده است. کریستف کلمب از چهره‌های بحث‌برانگیز تاریخ است. برخی- از جمله اکثر سرخپوستان آمریکا- او را مسؤول مستقیم یا غیرمستقیم کشتار ده‌ها میلیون نفر از مردم بومی و عامل استثمار آمریکا از سوی اروپا می‌دانند در حالی‌که دیگران وی را به خاطر نقش مؤثری که در گسترش فرهنگ و تمدن غرب ایفا کرد، می‌ستایند.